

Grenzeloze zorg

Auteur:	S. Teunissen
Vertaald/bijgewerkt:	
Nieuwsbrief:	1993
Pagina:	46
Jaargang:	9
Nummer:	4
Toestemming:	
Illustraties:	
Bijzonderheden:	congresnummer, voordracht
Kernwoorden:	Transmurale zorg Oncologische wond Ulcera
Literatuur:	

Veel mensen met kanker zullen eens in hun ziekteproces geconfronteerd worden met een operatie, het ontstaan van wonden bijv. ten gevolge van de bijwerkingen van de behandeling van hun ziekte of door een (tijdelijke) oncontroleerbare voortschrijding van tumorgroei. In alle situaties zal er sprake zijn van een ander “wondgedrag” dan bij niet-kankerpatiënten. Dit heeft als gevolg dat patiënten niet oncologische wonden of ulcera een aantal specifieke zorgvragen ontstaan die aandacht behoeven in alle situaties waarin de patiënt zich bevindt. Karakteristiek voor de kankerpatiënt is dat hij in vrijwel alle gevallen, frequent moet heen en weer pendelen tussen ziekenhuis en thuis. De wondverzorging, van welk soort wond dan ook, kan in de ziekenhuissituatie een andere invulling krijgen dan in de thuissituatie. Mensen met kanker die een chirurgische wond of door de kanker veroorzaakte ulcus/ulcera hebben, hebben in veel gevallen een complexe zorgproblematiek, waarbij de zorg voor de wond een multidimensionaal karakter heeft. Dit karakter vraagt om kwaliteit van zorg, hetgeen in directe relatie staat met continuïteit en coördinatie van zorg over de grenzen van de thuis- en ziekenhuissituatie heen.

Wat is transmurale zorg

Transmurale zorg is een begrip dat nog geen eenduidige definitie kent. Zorg over of door de muren van de eerste en tweedelijns instanties heen geeft eigenlijk nog de meeste duidelijkheid.

Ziekenhuisverplaatste zorg is een ander begrip dat betrekking heeft op het verplaatsen van muren.

Het verrichten van handelingen en zorg thuis in plaats van in een ziekenhuis.

Voor mensen met oncologische wonden en/of ulcera is het eigenlijk niet van belang hoe die zorg wordt benoemd. Wat van belang is, is dat de meer of minder complexe zorgvraag wordt benoemd en termen waarmee gewerkt kan worden door de verschillende disciplines in de eerste en in de tweede lijn. De deskundigheid in het omgaan met specifieke, multidimensionale problematiek behorend bij wonden/ulcera moet zowel in de eerste als in de tweede lijn aanwezig zijn en up to date blijven. Dat is alleen dan mogelijk wanneer men in beide velden bereid is tot communicatie.

Communicatie als middelen tot het delen van zorg voor een individuele patiënt, maar ook als

middel om te komen tot probleemverheldering en het herkenbaar/meerbaar maken van die problemen.

Transmurale zorg heeft te maken met het overschrijden van persoonlijke en gemeenschappelijke grenzen wanneer het gaat over deskundigheid, continuïteit, coördinatie en kwaliteit van zorg. Maar het heeft vooral te maken met de patiënt die geen grenzen kent. De patiënt is één en dezelfde persoon en heeft op alle plaatsen waar hij zich, noodgedwongen moet begeven, recht op deskundige hulp.

Wonden versus Ulcera

; is er verschil in zorgproblematiek en aldus behoefte aan transmurale zorg?

- Verpleegproblemen bij oncologische wonden

Curatief karakter met complicerende problemen door bijv. Slechte voedingstoestand, lopende therapie.

Casuïstiek t.a.v. transmurale zorg.

- Verpleegproblemen bij oncologische ulcera.

Palliatief karakter.

Casuïstiek t.a.v. transmurale zorg.

(Een stuk casuïstiek wordt besproken ter illustratie en verheldering van de mogelijkheden en onmogelijkheden).

De rol van de verpleegkundige

Het is bij uitstek de verpleegkundige die, zittend in de functie van “verlengde arm” van de patiënt, in staat moet zijn bruggen te bouwen en deze vervolgens als eerste over te steken. (Aanbevelingen hoe dit in te vullen worden gedaan).

Tot slot

Het is de patiënt die moet bepalen op welke locatie welke zorg gegeven wordt, maar hij kan dit alleen bepalen als wij hem in zijn autonomie versterken door hem de maximale mogelijkheden aan te bieden.

Transmurale zorg voor kankerpatiënten met wonden/ulcera is geen illusie, maar ons aller realiteit.

S. Teunissen, verpleegkundig specialist oncologie, Canisius-Wilhelmina Ziekenhuis Nijmegen